

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของการเข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเองต่อความรู้สึกมีคุณค่า
ในตนเองของผู้ป่วยผ่าตัดเต้านมที่ได้รับเคมีบำบัด

ชื่อผู้เขียน นางสาวสุทธิณี พิศวิสัย

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กนกพร	สุคำวัง	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา	สุคนธ์สรรพ	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พวงพยอม	ปัญญา	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดาราวรรณ	ติะปิ่นตา	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พัชรามรณ	อารีย์	กรรมการ

บทคัดย่อ

ผู้ป่วยผ่าตัดเต้านมที่ได้รับเคมีบำบัดจะได้รับผลกระทบอันเนื่องจากการรักษาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ จิตวิญญาณ สังคมและเศรษฐกิจ ซึ่งผลกระทบเหล่านี้ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง การวิจัยกึ่งทดลองจึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการเข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเองต่อความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของผู้ป่วยผ่าตัดเต้านมที่ได้รับเคมีบำบัด กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยผ่าตัดเต้านมที่ได้รับเคมีบำบัดที่มารับการรักษา ณ แผนกผู้ป่วยนอกศัลยกรรม โรงพยาบาลมหาสารนครเชียงใหม่ ระหว่างเดือนมิถุนายน ถึงเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2544 กลุ่มตัวอย่างได้รับการคัดเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนดจำนวน 20 ราย กลุ่มตัวอย่าง 10 รายแรกถูกจัดอยู่ในกลุ่มควบคุมซึ่งได้รับการพยาบาลตามปกติและอีก 10 รายต่อมาถูกจัดอยู่ในกลุ่มทดลอง โดยทั้งสองกลุ่มมีลักษณะใกล้เคียงกันในเรื่องเพศ อายุ จำนวนครั้งของการได้รับเคมีบำบัด ระยะการดำเนินของโรค และระดับคะแนนความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล และแบบวัดความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของโรเซนเบิร์ก (Rosenberg's Self-esteem Scale, 1965) ที่แปลและเรียบเรียงโดยผ่องศรี ศรีมรกต ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้คือ คู่มือการจัดกิจกรรมกลุ่มช่วยเหลือตนเองในผู้ป่วยผ่าตัดเต้านมที่ได้รับเคมีบำบัด กลุ่มทดลองเข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเองจำนวน 4 ครั้ง ผลการศึกษาพบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองภายหลังการเข้าร่วมกลุ่มช่วยเหลือตนเองสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) และพบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) การศึกษาครั้งนี้ให้แนวทางในการนำกลุ่มช่วยเหลือตนเองไปประยุกต์ในการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อส่งเสริมความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของผู้ป่วยผ่าตัดเต้านมที่ได้รับเคมีบำบัดเพื่อก่อให้เกิดการดูแลตนเองของผู้ป่วยที่มีประสิทธิภาพ

Thesis Title	Effect of Self-help Group Participation on Self-esteem of Postmastectomy Patients Receiving Chemotherapy		
Author	Miss Suthinee Pukwilai		
M.N.S.	Medical and Surgical Nursing		
Examining Committee			
	Assistant Professor Dr. Khanokporn	Sucamvang	Chairman
	Assistant Professor Dr. Achara	Sukonthasarn	Member
	Assistant Professor Dr. Paungpayom	Panya	Member
	Assistant Professor Dr. Darawan	Thapinta	Member
	Assistant Professor Dr. Patcharaporn	Aree	Member

Abstract

Postmastectomy patients receiving chemotherapy have a major impact from the treatment in live: physical, psychological, emotional, spiritual and socio-economical aspects. Such an impact may decrease self-esteem of patients. The purpose of this quasi-experimental research was to examine the effect of self-help group participation on the self-esteem of postmastectomy patients receiving chemotherapy. The purposive samples consisted of 20 postmastectomy patients who received chemotherapy and treated at the Surgical Out-patient Department of Maharaja Nakorn Chiang Mai Hospital during June 2001 to October 2001. The first 10 samples were assigned to be the control group and received conventional care and the other ten were the experimental

group. They were assigned equally to groups based on similarity of gender, age, course of chemotherapy, stage of cancer and score of self-esteem. The instruments used for data collection were composed of two main parts: Patient's records and Rosenberg's Self-esteem Scale which Pongsri Srimoragot translated into Thai. The instruments used in this study were a handbook comprised congruent information regarding self-help group participation of postmastectomy patients receiving chemotherapy. The experimental group participated in the self-help group for four sessions. The major findings indicated that the mean score of self-esteem after self-help group participation was significant higher than that before participation in such group ($p < .001$). Also the mean score of self-esteem among the experimental group was significant higher than that of the control group ($p < .05$). As a result of the study, it is suggested that a self-help group program should be applicable in the conventional nursing care for postmastectomy patients receiving chemotherapy so as to improve the patient's self-esteem. This is anticipated to induce an effective self-care among these clients.